

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 21Ek/1474/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122384479
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Zdechovanová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6122384479.3

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnej veci oprávneného: DUGA SK s.r.o., so sídlom Zadunajská cesta 12, 851 01 Bratislava-Petržalka, IČO: 35929995, právne zastúp.: Advokátska kancelária MULARČÍK A PARTNERI, s. r. o., so sídlom Nám. M. Benku 15, 811 07 Bratislava-Staré Mesto, IČO: 36860522, proti povinným: 1/ H. X., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom F. X/X, XXX XX M.-S. X., 2/ X. X., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom F. X/X, XXX XX M.-S. X., práv. zastúp.: ADVOKAT DCA s.r.o., so sídlom A. Kmeťa 357/1, 018 41 Dubnica nad Váhom 1, IČO: 47253142, o vymoženie 19.303,35 Eur s príslušenstvom, vedenú súdnym exekútorom Mgr. Barborou Bartkovou, so sídlom exekútorského úradu Kozia 17, 811 03 Bratislava, pod sp. zn. 421EX 534/22, rozhodujúc o sťažnostiach oprávneného a povinného 2/ proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 21Ek/1474/2022 zo dňa 18. januára 2023, takto

rozhodol:

I. Súd sťažnosť oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 21Ek/1474/2022 zo dňa 18. januára 2023 **z a m i e t a** .

II. Súd sťažnosť povinného 2/ proti výroku II. uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 21Ek/1474/2022 zo dňa 18. januára 2023 **z a m i e t a** .

III. Povinnému 2/ sa nárok na náhradu trov konania o sťažnosti oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 21Ek/1474/2022 zo dňa 18. januára 2023 **n e p r i z n á v a** .

IV. Oprávnenému sa nárok na náhradu trov konania o sťažnosti povinného 2/ proti výroku II. uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 21Ek/1474/2022 zo dňa 18. januára 2023 **n e p r i z n á v a** .

odôvodnenie:

1. Dňa 18.01.2023 vydal Okresný súd Banská Bystrica konajúc vyšším súdnym úradníkom uznesenie pod sp. zn. 21Ek/1474/2022, ktorým exekúciu vedenú súdnym exekútorom JUDr. Barborou Bartkovou pod sp.zn. 421EX 534/22 vo vzťahu k povinnému 2/ zastavil podľa § 61k ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku a zároveň rozhodol aj o náhrade trov exekúcie tak, že povinnému 2/ priznal nárok na náhradu trov v súvislosti s podaným návrhom na zastavenie exekúcie, pričom na ich úhradu vo výške 452,16 Eur zaviazal oprávneného.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil vyšší súdny úradník tak, že oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie zo dňa 20.07.2022 domáhal od povinných vymoženia 19.303,35 Eur s príslušenstvom na podklade exekučného titulu, ktorým je rozsudok Okresného súdu Bratislava III. sp.zn. 22Cb/14/2011 zo dňa 21.04.2011 a Uznesenie o dedičstve č.k. 30D/1227/2016 zo dňa 30.08.2018. (ďalej len „exekučný titul“). Exekúcia bola začatá na základe tzv. repodaja starej exekúcie. Povinný 2/ podal v zákonom stanovenej lehote po doručení upovedomenia o začatí exekúcie v súlade s § 61k ods. 2 Exekučného poriadku návrh na zastavenie exekúcie z dôvodu, že voči jeho osobe nemal byť vôbec podaný návrh na vykonanie exekúcie, nakoľko v rámci dedičského konania po svojej zosnulej matke - poručiiteľke a

zároveň pôvodnej dlžníčke F. X., nezdedil žiadny majetok. Táto skutočnosť je preukázaná z uznesenia Okresného súdu Bratislava III, sp. zn. 30D/1227/2016 zo dňa 30.08.2018, vydaného prostredníctvom notárky Mgr. Moniky Sporkovej. Povinný 2/ poukazoval na znenie § 470 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého dedič zodpovedá za poručiťelove dlhy do výšky nadobudnutého majetku, čo v jeho prípade predstavuje 0 Eur. Z obsahu vydaného dedičského rozhodnutia je podľa názoru povinného evidentný pomer zodpovednosti jednotlivých povinných za dlhy poručiťelky, a to povinný 1/ v rozsahu 100% a povinný 2/ v rozsahu 0%. Napriek tomu, že dedičské rozhodnutie mal pred podaním opätovného návrhu na vykonanie exekúcie (tzv. repodaja) k dispozícii aj oprávnený, podal tento návrh aj proti povinnému 2/, pričom ani exekučný súd na tieto skutočnosti neprihliadol a vydal poverenie na vykonanie exekúcie rovnako aj proti povinnému 2/. Vyšší súdny úradník vyhodnotil návrh na zastavenie exekúcie za dôvodný, pričom sa stotožnil s argumentáciou povinného 2/ ohľadom jeho 0% podielu na zodpovednosti za dlhy pôvodného dlžníka oprávneného. Vo svojom uznesení tiež uviedol, že v danej veci sa jedná o tzv. repodaj starej exekúcie, ktorá bola vedená pôvodne u súdneho exekútora JUDr. Oľgy Rehákovéj pod č.k. 329EX 67/17 a podľa upovedomenia o zastavení starej exekúcie zo dňa 21.04.2022 bola zastavená proti obom povinným. Na tvrdenia oprávneného ohľadom toho, že exekúcia je dôvodne vedená aj proti povinnému 2/ namiesto pôvodného dlžníka, t.j. zosnulej poručiťelky, nakoľko jeho pasívnu vecnú legitímáciu uznal aj Okresný súd Bratislava III. v aktuálne stále prebiehajúcom konaní sp.zn. 10C/11/2012, vyšší súdny úradník reagoval tak, že hoci povinný 2/ skutočne je dedičom poručiťelky a teda má pasívnu vecnú legitímáciu v inom sporovom konaní, podstatnou otázkou pre exekučný súd je to či nadobudol majetok z dedičstva, ktorý by mohol byť exekvovaný. V rámci právnej istoty dožiadal súd notárku Mgr. Moniku Sporkovú o podanie informácie, či povinný nenadobudol žiaden majetok z dedičského konania. Notárka v odpovedi zo dňa 03.01.2023 uviedla, že povinný 2/ nenadobudol žiaden majetok z dedičstva, celé dedičstvo prevzal H. X. ako povinný 1/, ktorému povinný 2/ prenechal svoj zákonný podiel bez povinnosti výplaty. Vyšší súdny úradník teda dospel k záveru, že v prejednávanej veci existujú iné skutočnosti, ktoré bránia vymáhateľnosti exekučného titulu, a preto v súlade s citovaným ustanovením § 61k ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku exekúciu zastavil. Zároveň rozhodol aj o trovách exekúcie s tým, že vzhľadom na vyhovie návrhu povinného 2/ na zastavenie exekúcie mu priznal nárok na náhradu vynaložených trov s poukazom na ustanovenie § 255 Civilného sporového poriadku v nadväznosti na § 200 Exekučného poriadku, pričom oprávneného zaviazal k náhrade priznaných trov exekúcie v sume 452,16 Eur.

3. Proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka (doručenému 02.02.2023) podal oprávnený prostredníctvom svojho právneho zástupcu dňa 17.02.2023 v zákonom stanovenej lehote sťažnosť. Túto odôvodnil podobne ako svoje vyjadrenie k návrhu na zastavenie exekúcie tým, že pasívna vecná legitímácia povinného 2/ v exekúcii, ako zákonného dediča, nastala dňom smrti poručiťelky. To znamená, že dlhy poručiťelky prechádzajú na každého dediča bez ohľadu na to, aký veľký podiel na dedičstve získal, a bez ohľadu na to, že niektoré ťarchy budú zaťažovať len toho z dedičov, ktorý získal konkrétnu zaťažujúcu vec. Aj keď sa dedičia dohodli o vypořádání dedičstva tak, že dedič č. 1 nadobudol všetky aktíva a dedič č. 2 nenadobudol žiadne aktíva ani za žiadnu protihodnotu, dlhy prešli na oboch dedičov, čiže obaja zodpovedajú za predmetné dlhy, pričom výšku ich zodpovednosti súd určí podľa § 470 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Súhlas veriteľov s dohodou o vypořádání dedičstva medzi povinnými však absentuje a preto táto dohoda je záväzná iba vo vnútornom vzťahu dedičov, netýka sa však zodpovednosti dedičov vo vzťahu k veriteľom. Oprávnený sa ďalej snažil preukázať exekučnému súdu, že aj na Okresnom súde Bratislava III, sp. zn. 10C/11/2012 sa pokračuje v konaní s povinným 1/ a 2/ a takisto predchádzajúca exekúcia bola vedená proti povinným 1/ aj 2/. Pokiaľ by exekučný súd mal za to, že táto exekúcia nemá byť vedená proti obom povinným, tak by vyzval oprávneného na odstránenie väd návrhu na vykonanie exekúcie, resp. by mal ho vyzvať. Je pravdou, že exekučný súd pred poverením kontaktoval právneho zástupcu oprávneného s tým, že poverenie exekútorovi vydá len na povinného 1/, avšak právny zástupca nechal na uvážení súdu vzhľadom na repodaj návrhu na vykonanie exekúcie, či vydá exekútorovi poverenie voči obom povinným alebo iba voči povinnému 1/. Oprávnený nad rámec tohto uviedol, že je toho názoru, že pri opätovnom návrhu na vykonanie exekúcie (repodaji) je viazaný skutočnosťami uvedenými v predchádzajúcej exekúcii a teda, ak bola vedená predchádzajúca exekúcia voči obidvom povinným (a tá nebola zastavená iba voči jednému z povinných pretože nenadobudol žiadne aktíva po poručiťelke) a ak by oprávnený podal návrh zmenený (oproti pôvodne vedenej exekúcii u JUDr. J. Rehákovéj), mohol by to exekučný súd vyhodnotiť ako nový návrh na vykonanie exekúcie a nie ako opätovný návrh na vykonanie exekúcie. Napriek tomuto však oprávnený uzavrel, že netrvá na tom, aby exekúcia bola vedená aj proti povinnému 2/ a vo vzťahu k povinnosti náhrady jeho trov

exekúcie nechal na uváženie súdu, či uloží oprávnenému povinnosť nahradiť ich povinnému 2/, hoci má za to, že oprávnený zastavenie exekúcie voči povinnému 2/ nezapríčinil.

4. Proti vydanému uzneseniu vyššieho súdneho úradníka, konkrétne do výroku o trovách exekúcie, podal dňa 25.01.2023 prostredníctvom svojho zástupcu sťažnosť aj povinný 2/. Namietal v nej nesprávnosť postupu exekučného súdu pri výpočte hodnoty tarifnej odmeny advokáta, keď vyšší súdny úradník vo výroku II. uznesenia zaviazal oprávneného k náhrade trov právneho zastúpenia v exekúcii vo výške 452,16 Eur napriek tomu, že povinný 2/ si ich vyčíslil na sumu 659,28 Eur. Povinný pritom vychádzal pri vyúčtovaní odmeny z informácie od exekútora uvedenej v Upovedomení o začatí exekúcie zo dňa 09.11.2022, v ktorom je uvedené „Celková dlžná suma k dnešnému dňu je vo výške 52.676,70 Eur“, pričom túto sumu považoval za základ pre výpočet tarifnej odmeny v zmysle ustanovenia § 9 ods. 1 a § 10 ods. 2 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z o odmenách a náhradách advokátov pri poskytovaní právnych služieb. Vymáhaný nárok v sume 52.676,70 Eur mal pozostávať zo súčtu istiny, kapitalizovaného úroku z omeškania a nákladov spojených s vymáhaním pohľadávky, avšak súd podľa názoru povinného 2/ bez právneho dôvodu a opory v platných právnych predpisoch pri stanovení výšky náhrady trov konania považoval za výšku peňažného plnenia iba istinu (pohľadávku 19.303,35 Eur) vymáhanú v exekučnom konaní. Na záver svojej sťažnosti nastolil povinný 2/ otázku, v akej výške by mu priznal exekučný súd nárok na náhradu trov konania, ak by predmetom exekúcie bolo výlučne príslušenstvo pohľadávky. V konečnom dôsledku povinný 2/ požiadal, aby súd uznesenie v napadnutej časti zmenil a povinnému 2/ priznal nárok na náhradu trov exekúcie vo výške 659,28 Eur s DPH za 2 úkony právnej pomoci (príprava a prevzatie vecí, spísanie návrhu na zastavenie exekúcie; á 263,07 Eur + paušál hotových výdavkov 11,63 Eur + 54,94 Eur DPH).

5. V zmysle § 202 ods. 1 druhá veta zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“), sudca v exekučnom konaní koná a rozhoduje, ak ide o rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie, a o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka.

6. Podľa § 200 prvej vety Exekučného poriadku, na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 239 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť. Sťažnosť len proti dôvodom uznesenia nie je prípustná.

8. Podľa § 245 CSP, v sťažnosti možno uvádzať nové skutočnosti a dôkazy, ak je to so zreteľom na povahu a okolnosti sporu možné a účelné.

9. Podľa § 248 CSP, o sťažnosti rozhodne súd prvej inštancie.

10. Podľa § 249 CSP, súd prvej inštancie rozhodne o sťažnosti uznesením spravidla bez nariadenia pojednávania.

11. Podľa § 250 ods. 1 CSP, ak nie je sťažnosť dôvodná, súd sťažnosť zamietne.

12. Podľa § 61k ods. 1 Exekučného poriadku, súd exekúciu zastaví v celom rozsahu alebo v časti, ak a) po vzniku exekučného titulu nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhaného nároku, b) exekučný titul bol zrušený, c) je tu dôvod podľa osobitného predpisu, pre ktorý sú uznanie alebo výkon cudzieho exekučného titulu neprípustné, ibaže ho bolo možné v konaní už skôr uplatniť (§ 54 ods. 2), d) sú tu iné skutočnosti, ktoré bránia vymáhateľnosti exekučného titulu.

13. Podľa § 61k ods. 2 Exekučného poriadku, povinný môže z dôvodov podľa odseku 1 podať do 15 dní od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie návrh na zastavenie exekúcie. Návrh na zastavenie exekúcie musí byť odôvodnený a musia v ňom byť uvedené všetky skutočnosti, ktoré povinný môže ku dňu podania návrhu uplatniť. Takýto návrh má odkladný účinok.

14. Podľa § 61k ods. 3 Exekučného poriadku, v neskôr podaných návrhoch na zastavenie exekúcie môže povinný namietat len skutočnosti, ktoré nastali po uplynutí lehoty podľa odseku 2. V poradí ďalších návrhoch na zastavenie exekúcie môže povinný namietat len skutočnosti, ktoré nastali po podaní

predchádzajúceho návrhu na zastavenie exekúcie. Obmedzenia podľa prvej a druhej vety sa neuplatnia, ak ide o také skutočnosti, ktoré povinný bez vlastnej viny nemohol skôr uplatniť.

15. Podľa § 611 ods. 3 Exekučného poriadku, ak je tu dôvod zastavenia exekúcie, súd exekúciu zastaví a rozhodne o trovách exekúcie vrátane určenia ich výšky; inak návrh zamietne. Ak súd návrh na zastavenie exekúcie zamietol z dôvodu, že návrh bol podaný oneskorene, i keď tu dôvod na zastavenie exekúcie je, povinný má právo domáhať sa vrátenia plnenia žalobou podanou voči oprávnenému.

16. V prvom rade sudca poukazuje na to, že exekučný súd v konaní o návrhu povinného na zastavenie exekúcie skúma oprávnenosť a dôvodnosť začatia exekúcie. Pre posúdenie návrhu na zastavenie exekúcie je rozhodujúci stav ku dňu začatia exekučného konania, t. j. moment podania návrhu na vykonanie exekúcie, pričom dôkazné bremeno ohľadom tvrdení uvedených v návrhu na zastavenie exekúcie zaťažuje výlučne povinného, ktorý ho podal.

17. Súd prvej inštancie (§ 202 ods. 1 Exekučného poriadku), po zistení, že sťažnosť bola podaná včas (§ 242 CSP), oprávnenou osobou - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo uznesenie vydané (§ 240 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je sťažnosť prípustná (§ 239 ods. 1 a 2 CSP), po skonštatovaní, že sťažnosť má zákonom predpísané náležitosti (§ 127 CSP, § 243 CSP), preskúmal napadnuté uznesenie v medziach daných rozsahom a dôvodmi sťažnosti tak oprávneného ako aj sťažnosti povinného 2/ a postupom bez nariadenia pojednávania (§ 202 ods. 1 Exekučného poriadku) dospel k záveru, že podané sťažnosti nie sú dôvodné.

18. Pokiaľ ide o sťažnosť oprávneného smerujúcu proti výroku o zastavení exekúcie voči povinnému 2/, treba konštatovať, že vyšší súdny úradník v rámci svojho rozhodovania správne zistil skutkový stav veci a z takto zisteného skutkového stavu urobil aj správny právny záver a svoje rozhodnutie dostatočne a presvedčivo odôvodnil, pričom sa náležite vysporiadal so všetkými podstatnými argumentmi, ktoré predložil povinný 2/ v návrhu na zastavenie exekúcie. Keďže ani v priebehu konania o sťažnosti sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, sťažnostný súd musel sťažnosť oprávneného ako nedôvodnú zamietnuť, pričom sa stotožnil s dôvodmi uvedenými v napadnutom uznesení. Zároveň sťažnostný súd poukazuje na znenie ustanovenia § 202 ods. 2 Exekučného poriadku, podľa ktorého písomné vyhotovenie uznesenia, ktorým sudca zamietá sťažnosť proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, nemusí obsahovať odôvodnenie, ak sa sudca stotožňuje s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozhodnutí. Podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Skutočnosť, že súd nerozhodol podľa predstáv a očakávaní sťažovateľa, nemožno považovať za porušenie či nerešpektovanie jeho práv. Hoci sa vyšší súdny úradník v napadnutom uznesení nevyjadril ku všetkým skutočnostiam predostrených oprávneným v rámci jeho vyjadrenia k návrhu povinného 2/ na zastavenie exekúcie, súd prvej inštancie uvedené nepovažoval za tak vážne pochybenie, aby napadnuté uznesenie zrušil a vec mu vrátil na nové rozhodnutie, pretože zrušením napadnutého uznesenia by sa postavenie oprávneného nezmenilo, nedošlo by k zlepšeniu jeho procesného postavenia. Súd prvej inštancie sa tak namietanými skutočnosťami zo strany oprávneného, ktoré zopakoval aj v podanej sťažnosti, zaoberal v tomto rozhodnutí.

19. K argumentom oprávneného týkajúcim sa pasívnej vecnej legitímácie povinného 2/ v rámci prebiehajúcej exekúcie súd uvádza, že základný legislatívny rámec prechodu dlhov pri dedení upravuje ustanovenie § 470 Občianskeho zákonníka.

20. Podľa § 470 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. (Občiansky zákonník), dedič zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva za primerané náklady spojené s pohrebom poručiteľa a za poručiteľove dlhy, ktoré na neho prešli poručiteľovou smrťou.

21. Podľa § 470 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak je viac dedičov, zodpovedajú za náklady poručiteľovho pohrebu a za dlhy podľa pomeru toho, čo z dedičstva nadobudli, k celému dedičstvu.

22. Právna úprava zodpovednosti dediča za dlhy poručiteľa je založená na koncepcii, aby prijatie dedičstva v konečnom dôsledku pre dediča nepredstavovalo majetkovú stratu. Zo znenia odseku 1 citovaného ustanovenia Občianskeho zákonníka vyplýva, že dedenie poručiťelových dlhov nie je absolútne, ale je limitované výškou ceny nadobudnutého dedičstva. Uvedené ustanovenie má teda zásadný právny význam z pohľadu ochrany dedičov, pretože zákon je nastavený tak, aby sa postavenie dediča v dôsledku dedenia nezhoršilo. Preto ak majú smrťou poručiteľa prejsť na dediča dlhy, musí byť tento prechod dlhov spojený so súčasným prechodom majetkových práv na osobu, ktorá má vo vzťahu k tretím osobám (veriteľom) nahradiť poručiteľa. Základným predpokladom prechodu dlhov z poručiteľa na dediča je teda existencia vecí a práv, ktoré majú majetkovú hodnotu a ktoré dedič nadobudol dedením po poručiťelovi. Napriek tomu, že dedičstvo prechádza na dedičov podľa zákona okamihom smrti poručiteľa, platná právna úprava zachováva princíp úradnej ingerencie pri nadobudnutí dedičstva. Prejednanie dedičských vecí patrí do právomoci súdov s tým, že súdy môžu poveriť notára, aby ako súdny komisár vykonal úkony v konaní o dedičstve. Judikatúra súdov je už niekoľko rokov ustálená v otázke možnosti vymáhať exekučným titulom priznaný dlh priamo od dediča pôvodného dlžníka. Výkon rozhodnutia možno nariadiť a uskutočniť proti dedičovi toho, kto je v rozhodnutí označený ako povinný, ak osoba dediča a rozsah dedičstva sú preukázané právoplatným rozhodnutím súdu, resp. notára.

23. Podľa § 36 ods. 1, ods. 2 Exekučného poriadku, proti inému než tomu, kto je v exekučnom titule označený ako povinný, alebo v prospech iného než toho, kto je v exekučnom titule označený ako oprávnený, možno navrhnúť vykonať exekúciu, len ak sa preukázalo, že naňho prešla povinnosť alebo právo z exekučného titulu. Prevod alebo prechod práv alebo povinností musí byť doložený verejnou listinou alebo inou listinou, z ktorej takáto skutočnosť vyplýva; to neplatí, ak táto skutočnosť vyplýva zo zákona alebo z obchodného registra.

24. Ustanovenie § 36 Exekučného poriadku predstavuje výnimku zo zásady, že exekúciu možno vykonať len na základe návrhu toho, kto je v exekučnom titule označený ako oprávnený a iba proti tomu, kto je označený ako povinný. Toto zákonné ustanovenie neurčuje prostriedky, ktoré môže oprávnený označiť či predložiť na preukázanie prechodu práv a povinností z exekučného titulu. Prechod práv a povinností možno preukázať aj listinou (napr. uznesením o dedičstve). K prechodu práv a povinností dochádza na základe právneho nástupníctva, ktorého následkom je buď to, že do všetkých práv a povinností pôvodného subjektu nastupuje iná osoba (univerzálna sukcesia - prichádza do úvahy, ak právny predchodca zaniká) alebo zmena subjektu nastáva len u niektorých práv a povinností poručiteľa (neprechádzajú iba tie, ktoré smrťou zanikajú alebo prechádzajú na ďalšie subjekty inak, než podľa dedičského práva). To znamená, že predmetom dedičského nástupníctva sú nielen práva, ale aj povinnosti, t. j. aj poručiťelove dlhy. Ak k vyporiadaniu dlhu dohodou medzi dedičmi a veriteľom nedôjde, spôsob, akým zodpovedajú dedičia za poručiťelove dlhy vyplýva priamo z ustanovenia § 470 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Ide o delenie zodpovednosť, podľa ktorej zodpovedajú za dlhy v pomere k hodnote, v akej nadobudli dedičstvo (zodpovednosť má iba ten dedič, ktorý skutočne dedičstvo nadobudol). Pre určenie pomeru, v akom dedič zodpovedá za každý dlh poručiteľa je preto postačujúce, ak rozhodnutie o dedičstve obsahuje rozdelenie majetkových práv poručiteľa medzi dedičmi a hodnotou týchto práv (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 22.7.2010, sp. zn. 4 M Cdo 18/2009). V prejednávannej veci má sťažnostný súd za preukázané, že pôvodný dlžník z exekučného titulu zomrel, a to ešte v priebehu starej exekúcie vedenej pred účinnosťou zákona 233/2019 Z.z. o ukončení niektorých exekučných konaní, pričom na základe uznesenia Okresného súdu Bratislava III., sp.zn. 30D/1227/2016 zo dňa 30.08.2018 sa schválila dohoda dedičov tak, že nadobúdateľom dedičstva je výlučne povinný 1/, bez povinnosti výplaty svojho spoludediča - povinného 2/. Z uvedeného je zrejmé, že po vydaní exekučného titulu nastala právna skutočnosť, s ktorou hmotné právo spája prechod práv a povinností. Predmetné uznesenie o dedičstve preukazuje, kto je dedičom po poručiťelke uvedenej v exekučnom titule. Okrem toho zároveň preukazuje, že celé dedičstvo uvedené v súpise nadobudol výlučne povinný 1/ H. Mališ, čím je osvedčený aj pomer zodpovednosti tohto dediča za dlhy poručiťelky. Uvedené uznesenie je preto treba považovať za listinu preukazujúcu prechod povinnosti z exekučného titulu v zmysle ustanovenia § 36 ods. 2 Exekučného poriadku.

25. V prejednávannej veci je nesporné, že pôvodnou dlžníčkou zo záväzkového vzťahu s oprávneným bola poručiťelka F. X., ktorá zomrela dňa XX.XX.XXXX, pričom voči nej znel aj výrok rozsudku Okresného súdu Bratislava III. sp.zn. 22Cb/14/2011 zo dňa 21.04.2011, ktorý tvorí v prebiehajúcej exekúcii exekučný titul. V danom prípade sa jedná o opätovný návrh na vykonanie exekúcie podľa § 9 ods. 1 zákona č.

233/2019 Z.z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej ako „ZoUNEK“). Pokiaľ oprávnený vo svojej sťažnosti namietal, že súd sa mal zaoberať pasívnou legitímáciou povinného 2/ už v čase pred vydaním poverenia súdnemu exekútorovi, na tento argument je potrebné aplikovať výklad prezentovaný v Uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2Cdo/147/2009: „V štádiu exekučného konania, v ktorom sa rozhoduje o vydaní poverenia, exekučný súd vychádza z tvrdení oprávneného, ktoré sú uvedené v návrhu a z exekučného titulu. Pokiaľ oprávnený tvrdí, že došlo k prechodu práva alebo povinnosti, súd v tomto štádiu neskúma, či tvrdený prechod skutočne nastal; postačuje, ak je prechod práva alebo povinnosti osvedčený skutočnosťami vyplývajúcimi zo spisu. Keďže v tomto štádiu konania súd dokazovanie nevykonáva, nie je ani oprávnený skúmať, či k prechodu práva alebo povinnosti skutočne došlo. Tieto otázky môžu byť až predmetom konania o námietkach povinného proti exekúcii, prípadne konania o zastavenie exekúcie. Až vtedy totiž prichádza do úvahy vykonanie dokazovania.“ Zo samotného obsahu sťažnosti oprávneného pritom vyplýva, že súd s oprávneným už pred vydaním poverenia určitým spôsobom komunikoval ohľadom možnosti vydať poverenie na vykonanie exekúcie iba voči povinnému 1/, kde oprávnený uviedol, že toto necháva na zváženie súdu. S prihliadnutím na túto skutočnosť možno skonštatovať, že oprávnený nebol ostražitý na svojich právach a keď mu dal súd možnosť zobrať návrh na vykonanie exekúcie voči povinnému 2/ späť, toto neurobil, čím de facto vyprodukoval následný spor o pasívnu vecnú legitímáciu, ktorý sa rieši v konaní o návrhu povinného 2/ na zastavenie exekúcie. Neobstojí ani tvrdenie oprávneného, že nakoľko sa jedná o tzv. repodaj starej exekúcie zastavenej podľa ZoUNEK, bol povinný podať návrh na vykonanie exekúcie voči rovnakým účastníkom konania ako v pôvodnom exekučnom konaní vedenom súdnou exekútorom JUDr. J. R. pod sp.zn. XXXEX XX/XX (t.j. voči obom povinným). Na odstránenie prípadných rozporov v označení povinných oproti pôvodne vedenej exekúcii totiž postačuje predloženie listiny preukazujúcej prechod alebo prevod práv a povinností z exekučného titulu, čo by bolo jednoducho uskutočnené poukázaním na pripojené dedičské uznesenie sp.zn. 30D/1227/2016.

26. Vychádzajúc z vyššie uvedeného sa sťažnostný súd preto stotožnil so záverom vyššieho súdneho úradníka, že povinný 2/ nenadobudol žiaden majetok z dedičstva po poručiteľke a z tohto dôvodu ani nemôže zodpovedať za jej dlhy. Pokiaľ teda oprávnený podal voči nemu návrh na vykonanie exekúcie, tento nebol podaný v súlade so zákonom, čo vo vzťahu k nemu vytvára okolnosť brániacu vymáhateľnosti exekučného titulu, a preto bolo zastavenie exekúcie voči povinnému 2/ podľa § 61k ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku dôvodné. S poukazom na to je potrebné uzavrieť, že sťažnosť oprávneného proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka, sp.zn. 21Ek/1474/2022 zo dňa 18. januára 2023 musel sťažnostný súd zamietnuť ako nedôvodnú.

27. Čo sa týka sťažnosti povinného 2/ voči výroku II. uvedeného uznesenia o trovách exekúcie, aj túto je potrebné vyhodnotiť ako nedôvodnú. Doterajšia, a už stabilne zaužívaná prax súdov je taká, že (v exekučnom konaní) sa pri priznávaní odmeny advokáta za zastupovanie účastníkov vychádza z výpočtového základu, ktorým je istina pohľadávky. Pokiaľ si advokát vypočíta odmenu aj z príslušenstva, takýto návrh by sa mal v tejto časti zamietnuť v zmysle § 53 ods. 3 písm. a) Exekučného poriadku. Povinný 2/ má za to, že sa javí byť „spornou“ otázkou, či pre účely výpočtu nároku na náhradu trov konania, resp. pre účely výpočtu odmeny advokátka, ktorá je ich súčasťou, je základom iba tarifná hodnota istiny, alebo má byť jej 5 súčasťou okrem istiny (pohľadávky) aj jej príslušenstvo, za ktoré sa podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka považujú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

28. Podľa § 10 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“), ak nie je ustanovené inak, považuje sa za tarifnú hodnotu výška peňažného plnenia alebo cena veci alebo práva, ktorých sa právna služba týka, určená pri začatí poskytovania právnej služby; za cenu práva sa považuje aj hodnota pohľadávky, hodnota záväzku a hodnota veci, o ktorej vlastníctvo sa vedie spor alebo ktorej vydanie je predmetom súdneho sporu.

29. Podľa § 13a ods. 2 písm. c) vyhlášky, odmena vo výške jednej polovice základnej sadzby tarifnej odmeny patrí za každý z týchto úkonov právnej služby: ak ide o výkon rozhodnutia alebo exekúciu, prevzatie a prípravu zastúpenia, návrh na začatie konania, vyjadrenie k takému návrhu, zastupovanie na pojednávaní, odvolanie proti rozhodnutiu a vyjadrenie k takému odvolaniu

30. Otázkou výšky tarifnej odmeny pri náhradách advokátov sa zaoberal okrem iného aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 2 Mcdo 13/2014 zo dňa 29.10.2015, kde vyslovil, že tarifnou hodnotou veci nie je nárok na zaplatenie úrokov z omeškania, ale nárok na zaplatenie istiny. Cenu jej príslušenstva nemožno rozširujúcim výkladom ustanovenia § 10 ods. 2 vyhlášky zahrnúť do základu pre určenie tarifnej hodnoty odmeny za tento právny úkon.

31. Súd sa stotožnil s argumentáciou vyššieho súdneho úradníka, ktorý vychádzal pri určení základnej sadzby tarifnej odmeny za jednotlivé úkony právnej služby len z výšky pohľadávky, a nie z pohľadávky zvýšenej o príslušenstvo, ako si to uplatnil povinný 2/ v návrhu na zastavenie exekúcie, nakoľko úroky z omeškania sú len príslušenstvom pohľadávky. Ak by základom pre výpočet odmeny mala byť aj hodnota príslušenstva, musel by to zákonodarca výslovne uviesť vo vyhláške upravujúcej odmeny a náhrady advokátov za poskytovanie právnych služieb. Sťažnostný súd dodáva, že cena príslušenstva sa má zahrnúť do základu na určenie tarifnej hodnoty len vtedy, ak je príslušenstvo samostatným predmetom poskytovania právnej služby, obdobne ako je to upravené pri súdnych poplatkoch. V predmetnom prípade má súd za to, že hodnotou veci, z ktorej mal právny zástupca povinného 2/ vychádzať pri stanovení základnej tarifnej hodnoty za každý úkon právnej služby má byť len výška pohľadávky 19.303,35 Eur, nakoľko ustanovenie § 10 ods. 2 vyhlášky výslovne hovorí o hodnote pohľadávky, a nie aj o hodnote príslušenstva pohľadávky. Z uvedeného dôvodu pri začatí poskytovania právnej služby v prospech povinného 2/ mal právny zástupca vychádzať z hodnoty pohľadávky, resp. istiny vo výške 19.303,35 Eur, a teda základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby v exekučnom konaní má byť vo výške jednej polovice zo sumy 353,54 Eur, čo je v danom prípade 176,77 Eur. Trovy právneho zastúpenia za dva polovičné úkony právnej služby - prevzatie a príprava právneho zastúpenia, podanie návrhu na zastavenie exekúcie, po pripočítaní režijného paušálu 11,63 Eur za rok 2022 a prislúchajúcej dane z pridanej hodnoty predstavujú celkové trovy povinného 2/ vo výške 452,16 Eur.

32. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, ako aj citované ustanovenie zákona súd vyhodnotil, že sťažnosť povinného 2/ podaná proti výroku II. o trovách exekúcie bola nedôvodná a rozhodol tak, že túto sťažnosť zamietol.

33. Pokiaľ ide o trovy tohto sťažnostného konania, súd prvej inštancie rozhodoval s poukazom na § 255 ods. 1 CSP a § 199d ods. 1 a 2 Exekučného poriadku.

34. Vo vzťahu k sťažnosti oprávneného treba konštatovať, že súd prvej inštancie jeho sťažnosť zamietol, preto nárok na náhradu trov konania o tejto sťažnosti by súd priznal povinnému 2/ ako úspešnej strane. Nakoľko však z exekučného spisu vyplýva, že povinnému 2/ v súvislosti so sťažnosťou oprávneného žiadne trovy nevznikli (k sťažnosti oprávneného sa nevyjadril), súd v súlade s princípom uvedeným v článku 17 Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonomiu, rozhodol tak, že mu náhradu trov konania o sťažnosti oprávneného nepriznal.

35. Vo vzťahu k sťažnosti povinného 2/ treba tiež konštatovať, že súd prvej inštancie túto sťažnosť rovnako zamietol, preto by nárok na náhradu trov konania o sťažnosti priznal oprávnenému ako úspešnej strane. Keďže si však oprávnený náhradu trov v rámci podanej sťažnosti neuplatnil, sťažnostný súd mu nárok na náhradu sťažnostných trov nepriznal.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné podať odvolanie. (§ 202 ods. 3 Exekučného poriadku).

Dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti tomuto uzneseniu nie je prípustné (§ 202 ods. 4 Exekučného poriadku).

V Banskej Bystrici dňa 11. apríla 2023

JUDr. Katarína Zdechovanová
sudkyňa